Pääesikunnan päällikkö
Kenraaliluutnantti Eero Pyötsiä

LAUSUNTO
PuV 9.9.2021

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta
Selonteossa sisäisen turvallisuuden toimintaympäristöä tarkastellaan laajasti kansalaisen arjen kokemuksista turvallisuusviranomaisten työympäristöön ja tehtäväkenttään, globalisaation tuomiin kansainvälisiin ilmiöihin, terrorismiin ja sotilaallisen voiman käytön uhkaan. Sisäisellä turvallisuudella tarkoitetaan selonteossa niitä yhteiskunnan ominaisuuksia, joiden johdosta ihmiset voivat nauttia oikeuksista ja vapauksista ilman rikollisuudesta, onnettomuuksista tai muista häiriötekijöistä johtuvaa pelkoa tai turvattomuutta. Selonteossa painotetaan ennaltaehkäisyn merkitystä sisäisen turvallisuuden kaikilla osa-alueilla.

Puolustusvoimien ensimmäisenä tehtävänä on maamme sotilaallinen puolustaminen ja siihen kuuluen kansan elinmahdollisuuksien, perusoikeuksien ja valtiojohdon toimintavapauden turvaaminen sekä laillisen yhteiskuntajärjestyksen puolustaminen. Ennaltaehkäisevällä puolustuskyvyn ylläpidolla edistetään maamme turvallisuutta ja lähialueemme vakautta sekä edelleen kansalaisten turvallisuuden tunnetta.

Puolustusvoimien toisena tehtävänä on muiden viranomaisten tukeminen ja siihen kuuluen virka-apu yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, terrorismirikosten estämiseksi ja keskeyttämiseksi sekä muuksi yhteiskunnan turvaamiseksi sekä pelastustoimintaan osallistuminen antamalla käytettäväksi pelastustoimintaan tarvittavaa kalustoa, henkilöstöä ja asiantuntijapalveluja. Puolustusvoimien suorituskyvyt ovat selonteon hengen mukaisesti yhteiskunnan käytössä onnettomuuksien, häiriöiden tai rikosten sattuessa. Puolustusvoimat ylläpitää jatkuvaa valmiutta tehtäviinsä, harjoittelee viikoittain ja toteuttaa yhteistoimintaa muiden viranomaisten kanssa säännöllisesti.

Puolustusvoimat näkee selonteon tavoin ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden limittyvän tiiviisti toisiinsa. Selonteossa huomioidaan Suomeen kohdistuvia laaja-alaisen vaikuttamisen uhkia (ml. hybridivaikuttaminen). Teknologinen kehitys tarjoaa uusia vaikuttamismahdollisuuksia samalla, kun kriittisen infrastruktuurin haavoittuvuuksiin liittyvät riskit ja uhat ovat kasvaneet. Vahingollisten keinojen käyttökynnys on alentunut ja vaikuttamisen keinovalikoima on laaja sisältäen muun muassa poliittisia, diplomaattisia, taloudellisia ja sotilaallisia keinoja sekä informaatio- ja kybervaikuttamista. Moniulotteisia uhkia vastaan ei voida puolustautua vain yhden toimijan toimenpitein, vaan tarvitaan laajaa yhteistyötä eri viranomaisten, järjestöjen ja elinkeinoelämän kanssa uhkiin vastaamiseksi. Puolustusvoimat varautuu laaja-alaiseen vaikuttamisen vastaiseen toimintaan sekä osana puolustuskyvyn ylläpitoa, että muiden viranomaisten tukemistehtävää.

Selonteossa korostetaan syrjäytymisen, sosiaalisen pahoinvoinnin ja eriarvoistumiskehityksen merkitystä sisäiselle turvallisuudelle. Puolustusvoimat kohtaa nämä ilmiöt asevelvollisten kutsuntojen kautta. Kutsuntatilaisuuksien yhteydessä pyritään tunnistamaan syrjäytymisvaarassa olevia ja tarjoamaan kontakteja tarvittaviin palveluihin yhdessä sosiaali- ja terveysalan viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Varusmiespalveluksen ja naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaminen lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta ja siten edistää nuorten yhteiskuntakelpoisuutta. Omassa toiminnassaan Puolustusvoimat edistää palkatun henkilöstön ja asevelvollisten yhdenvertaista ja tasa-arvoista kohtelua sekä kansalaisten luottamusta viranomaisiin.

Puolustusvoimien näkökulmasta sisäisen turvallisuuden ylläpitäminen vaatii viranomaisten toimivaa yhteistyötä, yhteistä varautumista ja eritoten säännöllistä harjoittelua paikallisesti,

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Pääesikunta
PL 919, FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Kasarmikatu 17
00131 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0299 800 (vaihde)
Internat. +358 299 800

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.pe@mil.fi
www.puolustusvoimat.fi

alueellisesti ja valtakunnallisesti. Koronapandemiasta saadut havainnot tukevat ennakkoon sovittujen ja testattujen järjestelyjen merkitystä myös ylimmällä tasolla.

Yhteiskunnan toimintoja vaarantavaan laaja-alaiseen vaikuttamiseen liittyvät viranomaisten toimintamahdollisuudet eivät ole tällä hetkellä kaikilta osin riittävällä tasolla, vaan edellyttävät kokonaisvaltaista toimivaltuustarkastelua ja säädösvalmistelua kuten mm. kyberturvallisuuden kehittämisohjelmassa ja sisäisen turvallisuuden selonteossa on todettu.

Puolustusvoimat näkee tärkeänä turvallisuusviranomaisten resurssien pitkäjänteisen ja ennakoitavissa olevan kehittämisen 2030-lukua kohti mentäessä. Riittävällä ja suunnitelmallisella resursoinnilla varmistetaan moniulotteisiin uhkiin vastaaminen ja viranomaisten välisen yhteistyön kehittyminen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Pääesikunta
PL 919, FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Kasarmikatu 17
00131 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0299 800 (vaihde)
Internat. +358 299 800

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.pe@mil.fi
www.puolustusvoimat.fi